

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"
Освітня програма	54694 Українська мова та література
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	54694
Назва ОП	Українська мова та література
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.01 українська мова та література
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Максимчук Віталій Васильович, Хрищева Олександра Георгіївна, Навальна Марина Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	11.10.2023 р. – 13.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.nmu.org.ua/upload/uf/e89/3kgncs9gr5y3d7a06du14yikztyih7d3.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.nmu.org.ua/upload/uf/f8b/uwn2wofccefqa18hqh8sg275tixkzzej.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Вивчення змісту ОП, відомостей самооцінювання, робочих програм навчальних дисциплін і силабусів, кадрового потенціалу, матеріально-технічної бази ЗВО дало підстави ЕГ стверджувати, що навчальний процес і підготовка здобувачів за освітньою програмою відбувається на належному рівні. Цілі освітньої програми мають унікальні риси, адже передбачають підготовку, спрямовану на формування компетентного фахівця в галузі філології. Науково-педагогічні працівники, що забезпечують ОК, маючи академічну свободу, уповіднено використовують форми, методи та прийоми навчання залежно від змісту того чи того освітнього компонента. Заклад має відповідну матеріальну базу для навчання майбутніх фахівців у галузі філології. Практикоорієнтований підхід дає можливість здобувачам реалізуватися в різних видах діяльності (викладання, творчість та ін.) та забезпечити їх компетентностями з української мови та літератури. Такий комплексний підхід уможливує загалом досягнути цілей ОП та її програмних результатів навчання. ЗВО забезпечує надання якісних освітніх послуг завдяки професіоналізму професорсько-викладацького складу, налагодженій системі внутрішнього моніторингу якості вищої освіти, яка відповідає запитам основних стейкхолдерів. Гарант і робоча група чітко бачать перспективи ОП, розширення баз підвищення кваліфікації та педагогічної майстерності викладачів катедри через участь у вебінарах, тренінгах, стажуваннях у закордонних університетах-партнерах; публікаційну активізацію співробітників катедри та здобувачів освіти тощо. ЕГ зробила висновки, що ОП загалом відповідає всім критеріям, змін потребує критерій 3., на чому наголошено у звіті.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Цілі ОП мають риси унікальності, що полягають у здатності готувати фахівця зі спеціальності 035 Філологія (Українська мова та література) та широкі ресурси для просвітницької, культурної, патріотичної місії. 2. Реалізація ІОТ побудова вибіркового циклу освітніх компонентів зі спеціальності; вільне обрання тем магістерських робіт і формату їх реалізації відповідає нормативним вимогам повною мірою. Здобувачі ОП здійснюють свій вибір в електронному кабінеті. 3. ЗВО постійно інформує здобувачів ОП про можливості міжнародної мобільності, магістранти ОП можуть цим скористатися, постійно отримують актуальну інформацію на вебсайті та через соціальні мережі. 4. Інформаційна й консультативна робота щодо популяризації академічної доброчесності та запобігання плагіату відповідає нормативним документам та реалізується повною мірою. 5. У ЗВО повною мірою забезпечує професійний розвиток НПП: викладачі мають можливість проходити підвищення кваліфікації як у вітчизняних, так і закордонних закладах освіти на основі спільних проєктів та двосторонніх договорів між закладами. Університет стимулює співробітників підвищувати свою професійну й викладацьку майстерність надбавками до заробітної платні, преміями та іншими заохоченнями. 6. Система забезпечення якості вищої освіти відповідає нормативним документам повною мірою, ЗВО активно та різнобічно залучає здобувачів і роботодавців до обговорення освітніх програм, має налагоджену систему збирання та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників. 7. Сучасна матеріально-технічна база ЗВО (комп'ютерний клас, оснащений сучасною комп'ютерною технікою, сенсорним моноблоком, науково-технічна бібліотека, івент-центр «Colibri», який складається із коворкінг-простору, зони для перемовин та зони для проведення заходів, в освітньому процесі використовують ПЗ Office 365 з додатками Teams, а також платформу Moodle тощо) повною мірою дозволяє задовольнити потреби учасників освітнього процесу. 8. В університеті діє безкоштовна мережа Wi-fi. 9. У НТУ «Дніпровська політехніка» створено безпечне для життя та здоров'я учасників освітнього процесу освітнє середовище, зокрема наявні облаштовані укриття, у яких також є Wi-fi, що дає змогу провадити освітній процес. 10. Процедура вирішення конфліктних ситуацій визначена нормативними документами, має чіткий та прозорий алгоритм реалізації. 11. Наявність у НТУ «Дніпровська політехніка» «Сертифіката системи управління якістю» від Дніпропетровського регіонального державного науково-технічного центру стандартизації, метрології та сертифікації» ДП «Дніпростандартметрологія» UA.80073.QMS.910-22, що дійсний до 26.06.2025 р., є результатом діяльності у сфері внутрішнього забезпечення якості освіти. 12. Офіційні документи ЗВО, які регламентують права та обов'язки учасників освітнього процесу, розміщені на офіційному вебсайті, повною мірою зреалізовані на ОП. 13. РП дисциплін, силабуси, конспекти лекцій, плани практичних занять також оприлюднено на платформі Moodle.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Оскільки цілі освітньої програми мають риси унікальності й спроектовані на підготовку філологів, але, урахувавши специфіку ЗВО, рекомендуємо гарантові та робочій групі обговорити можливість термінознавчого напрямку. 2. Потреба переглянути ОП 2024 із урахуванням ОК, які б чітко відповідали ПРН8. 3. Нечітка процедура перевірки мотиваційних листів на оригінальність тексту; відсутність критеріїв оцінювання, структури оцінки й порядку оцінювання підготовленості випускників у Програмі фахового іспиту за ступенем магістра зі спеціалізації 035.01 «Філологія (Українська мова та література)», що безпосередньо передбачено правилами прийому. Формальне оновлення списку рекомендованої літератури в Програмі фахового іспиту. 4. На сайті університету оприлюднені документи, термін дії яких сплинув, наприклад, угода з ТОВ «Антиплагіат» чинна до 31.12.2022 р. 5. Потребує активізації залучення до аудиторних занять роботодавців із позаакадемічної спільноти. 6. Вхід до бомбосховища ЗВО не обладнано пандусом для осіб з особливими потребами. 7. Неможливість установити своєчасність оприлюднення на офіційному вебсайті ЗВО, а також на вебсайті кафедри філології та мовної комунікації інформації про акредитовану ОП, оскільки немає датування викладеної інформації (документів).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП «Українська мова та література» (035 Філологія спеціалізації 035.01 Українська мова і література другого (магістерського) рівня вищої освіти) впроваджується в НТУ «Дніпровська політехніка» в Навчально-науковому інституті гуманітарних і соціальних наук із 2022 року. ОП розроблена за вимогами стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія», який уведений у дію наказом МОН України від 20.06.2019, № 87. Аналізовану ОП затвердила Вчена рада НТУ «Дніпровська політехніка» 08.12.2021 р. (протокол № 1, дата введення 01.09. 2022 р.). ОП розробила робоча група (Світлана Ігнат'єва, Людмила Ромас, Ксенія Тараненко) на чолі з д. філол. н., проф. Валентиною Біляцькою, до якої увійшов і здобувач Богдан Буригін, за підтримки стейкхолдерів (Людмили Білоконенко, Тетяни Стасюк, Людмила Кулакевич). ОП має чітко визначену мету, яка спрямована на формування компетентного фахівця в галузі філології. Унікальність ОП пов'язана з формуванням професійної та наукової компетентностей здобувачів вищої освіти для здійснення творчо-наукової, дослідницької діяльності відповідно до сучасних вимог розвитку мовознавчої та літературознавчої науки, загальноєвропейських вимог і рекомендацій до філологічного наукового дискурсу. З огляду на сучасні умови в Україні, зокрема повномасштабну війну, у яких перебуває українське суспільство, актуальність мети ОП видається нам актуальною, оскільки популяризує українську мову серед населення східних регіонів країни, спричинену геополітичним положенням. НТУ «ДП» проводить інноваційну освітню діяльність за різними ступенями ВО, сприяє поширенню наукових знань та еволюції освітньо-наукового простору на принципах академічної доброчесності, загальнолюдських цінностей, національної ідентичності, креативного становлення людини і суспільства майбутнього, що корелює з метою та унікальністю ОП (<http://surl.li/amhvc>). Унікальність ОП пов'язана «з формуванням професійної та наукової компетентностей здобувачів вищої освіти для здійснення творчо-наукової, дослідницької діяльності відповідно до сучасних вимог розвитку мовознавчої та літературознавчої науки, загальноєвропейських вимог та рекомендацій до філологічного наукового дискурсу», що підтверджено спеціальними компетентностями СКО9, СК10 та ПРН 1 і 2. Творчий аспект ОП поширюється через Центр культури української мови імені Олеса Гончара, який функціонує в ЗВО понад 30 років, через пізнавально-мовленнєвий клуб «Джерело», низку просвітницьких, культурознавчих заходів, про які зауважували практично всі учасники зустрічей.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Результат проведення фокус-груп із ключовими стейкхолдерами дав ЕГ зрозуміти, що цілі та ПРН, які реалізують ОП, відповідають вимогам усіх зацікавлених суб'єктів. До основних стейкхолдерів із числа освітнього середовища варто віднести здобувачів вищої освіти, яких цікавили принципи формування переліку вибіркових дисциплін і які підтримали пропозицію перенести освітній компонент «Література української діаспори» з вибіркової дисципліни до обов'язкових компонентів. Під час обговорення ОП було враховано рекомендації стейкхолдерів (Тетяни Стасюк, Людмили Кулакевич, Людмили Білоконенко). Світлана Мартинова, ст. науковий співробітник музею «Літературне Придніпров'я», указала на потребі врахувати регіональні особливості літературного життя Дніпровського краю у вивченні відповідного профілю; Анна Данюк, викладач української мови та літератури циклової комісії українознавства та філологічних дисциплін Дніпровського фахового коледжу будівельно-монтажних технологій та архітектури, наголосила на важливості широкого переліку вибіркових дисциплін, на особливостях організації дистанційного навчання. З урахуванням пропозицій академічних працівників до навчального плану 2023 р. внесено дисципліни, які дають змогу сформувати у випускників soft skills, зокрема комунікативні, індивідуальні, управлінські якості (Публічні виступи, Лідерство, Dialogue and Debate, Конфліктологія і теорія переговорів, Вербальне та невербальне спілкування в професійній діяльності). До проведення публічних виступів, лекцій для здобувачів, на конференціях, круглих столах, тематичних читаннях постійно долучаються письменники, члени ДО НСПУ (Фідель Сухоніс, Еліна Заржицька, Леся Степовичка, Наталія Дев'ятко, Марія Дружко, Володимир Кільченський, Лев Омельченко, Костянтин Дуб та ін.), директор УАКДЦ Геннадій Онищенко, координаторка українсько-азербайджанських проєктів Марина Гончарук (наприклад, «Видатні українські перекладачі та дослідники азербайджанської літератури»). Під час зустрічі зі здобувачами Олена Запорожець підтвердила, що брала участь в обговоренні ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ЕГ пересвідчилася, що для реалізації мети ОП спрямовані ПРН, що формуються через компетентності в досягненні сучасної української філології (ПР 2, ПР 4, ПР 13, ПР 14, ПР 15, ПР 16). Випускники ОП здатні до подальшого навчання та наукової діяльності, здійснювати професійну діяльність у видавництвах, наукових установах, закладах освіти, зокрема в Дніпровському краї та інших східних областях, які потребують фахівців у галузі української мови та літератури. Під час зустрічей із фокус-групами потенційні роботодавці та здобувачі підтвердили, що регіон потребує таких фахівців. Регіональний контекст ураховано в ОК «Мовна політика України в контексті євроінтеграції», а також цей аспект подано в колективній монографії «Палітра слова й тексту Січеславщини» (упоряд. Валентина Біляцька) (2022–2023). Робоча група вивчила досвід таких вітчизняних ЗВО, зокрема: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, Київський університет ім. Б. Грінченка, Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка, Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара, Криворізький державний педагогічний університет, а також іноземних, ОП з української філології Познанського університету ім. Адама Міцкевича, Вроцлавського університету; провела міжкафедральний семінар (доповідач Ю. Рисіч-Шафранець, 07.09.2022р.), презентацію книги Ігоря Набитовича, д. філол. наук, проф. Університету імені Марії Кюрі-Склодовської (м. Люблін) (20.04. 2023). ЕГ зауважує, що досвід іноземних ОП вивчали НПП кафедри під час підвищення кваліфікації в Університеті імені Марії Кюрі-Склодовської в Любліні (Польща) на кафедрі філології (Валентина Біляцька, 23.09.2019); Куявському університеті у Влоцлавеку (Польща) (Ксенія Тараненко, 17.10.2021); Вроцлавському університеті природничих наук (Польща) та Ягеллонському університеті (Польща) (Світлана Ігнат'єва, Ірина Цюп'як, 20.03.2022); факультеті наук про освіту Білостоцького університету (Польща) (Неонніла Баракатова, 16.09.2022). Результати було враховано під час формування мети, концепції та результатів навчання аналізованої ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ЕГ пересвідчилася, що для реалізації мети ОП спрямовані ПРН, що формуються через компетентності в досягненні сучасної української філології (ПР 2, ПР 4, ПР 13, ПР 14, ПР 15, ПР 16). Випускники ОП здатні до подальшого навчання та наукової діяльності, здійснювати професійну діяльність у видавництвах, наукових установах, закладах освіти, зокрема в Дніпровському краї та інших східних областях, які потребують фахівців у галузі української мови та літератури. Під час зустрічей із фокус-групами потенційні роботодавці та здобувачі підтвердили, що регіон потребує таких фахівців. Регіональний контекст ураховано в ОК «Мовна політика України в контексті євроінтеграції», а також цей аспект подано в колективній монографії «Палітра слова й тексту Січеславщини» (упоряд. Валентина Біляцька) (2022–2023). Робоча група вивчила досвід таких вітчизняних ЗВО, зокрема: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, Київський університет ім. Б. Грінченка, Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка, Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара, Криворізький державний педагогічний університет, а також іноземних, ОП з української філології Познанського університету ім. Адама Міцкевича, Вроцлавського університету; провела міжкафедральний семінар (доповідач Ю. Рисіч-Шафранець, 07.09.2022р.), презентацію книги Ігоря Набитовича, д. філол. наук, проф. Університету імені Марії Кюрі-Склодовської (м. Люблін) (20.04. 2023). ЕГ зауважує, що досвід іноземних ОП вивчали НПП кафедри під час підвищення кваліфікації в Університеті імені Марії Кюрі-Склодовської в Любліні (Польща) на кафедрі філології (Валентина Біляцька, 23.09.2019); Куявському університеті у Влоцлавеку (Польща) (Ксенія Тараненко, 17.10.2021); Вроцлавському університеті природничих наук (Польща) та Ягеллонському університеті (Польща) (Світлана Ігнат'єва, Ірина Цюп'як, 20.03.2022); факультеті наук про освіту Білостоцького університету (Польща) (Неонніла Баракатова, 16.09.2022). Результати було враховано під час формування мети, концепції та результатів навчання аналізованої ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Цілі освітньої програми мають риси унікальності, що полягають у здатності випускників працювати в науковій, літературно-видавничій та освітній сферах. Це вкладається в парадигму поствоєнних змін українського суспільства та українськомовного середовища в східних регіонах України, затребуваності випускників, які володіють компетентностями, пропонованими в освітній програмі. ОП спрямована на популяризацію української мови в східних регіонах країни. 2. В ОП враховано регіональний контекст, зокрема потребу у фахівцях філології, зважаючи, що ЗВО функціонує на сході країни, що має особливе геополітичне положення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1.ЕГ рекомендує під час перегляду ОП 2024 врахувати в переліку ОК додаткові дисципліни, які чітко відповідатимуть ПНР8, врахувати попередній досвід ОП 2022 та критично переглядати пропозиції стейкхолдерів, враховуючи стандарт. 2. Гарант і робоча група постійно моніторять останні тенденції галузі та ринок праці, закладаючи в ОП додаткові програмні результати, які відповідають затребуваності фахівців освітньої програми, але ЕГ рекомендує подавати доказову базу потреби магістрів-філологів (звіти центрів зайнятості, перегляд вакансій на галузевих сайтах тощо) і пропонувати їх випускникам ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ під час аналізу ОП за Критерієм 1 встановила: що за підкритеріями 1–3 є повна відповідність вимогам, підкритерій 4 частково потребує увідповіднення ПРН8 до ОК. Загалом обговорення ОП широко залучає всіх стейкхолдерів (окрім випускників, оскільки акредитація первинна), дає можливість підготовки конкурентноспроможного випускника, який володіє всіма затребуваними на ринку праці компетентностями. Гарант і проектна група врахували досвід вітчизняних і закордонних ЗВО. Зокрема, це дало змогу сформулювати цілі ОП щодо підготовки фахівців-філологів, які спеціалізуються в українській мові та літературі. Зважаючи на потребу ринку праці у випускниках, що спроможні провадити освітню, просвітницьку, мистецьку діяльність, та цілковиту можливість ЗВО забезпечити відповідну галузь фахівцями, ЕГ резюмує, що критерій 1 відповідає рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Українська мова та література» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та її освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) становить 90 кредитів, що повністю відповідає вимогам п. 5 статті 5 Закону України «Про вищу освіту» та стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП чітко побудований і становить логічну систему взаємопов'язаних освітніх компонентів із поділом на обов'язкові та вибіркові дисципліни. Обов'язкові компоненти циклу загальної (Іноземна мова для професійної діяльності) та спеціальної (фахової) підготовки (Методологія та організація сучасних наукових досліджень; Лінгвокультурологія; Тенденції сучасної української літератури; Загальне мовознавство; Методика навчання мовознавчих і літературознавчих дисциплін у ЗВО; Актуальні питання фольклорно-літературних досліджень; Мовна політика України в контексті євроінтеграції) дають можливість досягти програмних результатів навчання, визначених в ОП; реалізувати загальні та спеціальні компетентності, що конкретизують ціль ОП. ОК вільного вибору зі спеціальності скомпоновано в переліку: Дисидентський дискурс української літератури ХХ ст.; Лінгвокреативна діяльність; Мовні аспекти публічної комунікації; Сучасний український мовленнєвий етикет; Теорія й історія ліро-епічних жанрів; Українська жіноча проза; Мова і міжкультурні комунікації; Від міфу до фентезі; Літературна компаративістика; Інклюзивна освіта, які забезпечують змістове доповнення, розширення ОК обов'язкового циклу й поглиблення ПРН. Загалом усі освітні компоненти ОП комплексно забезпечують реалізацію цілі та верифікують її унікальні риси завдяки змістовому наповненню спеціальних дисциплін: Комунікативні стратегії філолога в інформаційно-культурному середовищі; Література української діаспори. Водночас аналіз ОК засвідчує, що ОП потребує у фаховому блоці дисциплін чи модульних тем про літературознавство. На зустрічі з НПП, які відповідають за реалізацію ОП, викладач, що читає ОК «Актуальні питання фольклорно-літературних досліджень» Валентина Біляцька (гарант програми) повідомила, що ОК забезпечують і літературознавчі аспекти, зокрема в ОП 2022, але на пропозицію стейкхолдерів деякі ОК із літературознавства були вилучені з професійного блоку й перенесені у вибіркові (Літературна компаративістика, Теорія та історія ліро-епічних жанрів) в ОП 2023.

Гарант програми також зауважила, що серед вибірових компонентів є дисципліни, які закривають ПРН із літератури та літературознавства. Під час зустрічі з роботодавцями зміни до ОП 2023 року обстоювали Людмила Кулакевич, доктор філологічних наук, професор (Український державний хіміко-технологічний університет); Наталія Мельник, кандидат філологічних наук, доцент (Криворізький державний педагогічний університет).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми корелюється зі стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (затверджено та введено в дію наказом МОН України від 20.06.2019, № 87). Аналіз силабусів освітніх компонентів як обов'язкового, так і вільного вибору зі спеціальності, структури та вимог до видів практики, тематики та форми виконання кваліфікаційних досліджень, які дають можливість здобувачам презентувати дослідницькі теми з філології, дає змогу дійти висновку про відповідність предметній області спеціальності «Філологія». Загалом акредитаційна експертиза уможливила сконстатувати, що освітня програма забезпечує формування професійних знань, умінь і навичок зі спеціальності 035 «Філологія», включаючи інформаційну, аналітичну, комунікативну, експертну й організаційну діяльність. Цю думку підтвердили також усі стейкхолдери, з якими ЕГ мала можливість провести фокус-групи, зокрема Анна Данилюк, кандидат філологічних наук, викладач коледжу; Людмила Марчук, доктор філологічних наук, професор Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка та ін. Відповідність змісту ОП предметній області підтверджено спеціальними освітніми компонентами: С1, С2 «Комунікативні стратегії філолога в інформаційно-культурному просторі», «Література української діаспори» (7 кредитів); практичною підготовкою за спеціальністю: «Виробнича практика (викладацька)», «Виробнича практика (творчого письма)», «Передатестаційна практика», «Виконання кваліфікаційної роботи».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії в університеті регламентовано низкою розроблених нормативних документів. Згідно з документом «Положення про організацію освітнього процесу Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<http://surl.li/aggox>) здобувач вищої освіти має можливість обирати навчальні складники програми через «Індивідуальні навчальні плани студентів», які формуються на кожен навчальний рік і містять інформацію про перелік та послідовність вивчення навчальних дисциплін, проходження практик, обсяг навчального навантаження за всіма видами навчальної діяльності, види підсумкового семестрового контролю й атестації. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти формується вибіровими навчальними дисциплінами, обрання баз практик та теми досліджень під час виконання кваліфікаційної роботи. Обсяг вибірових навчальних дисциплін становить 24 кредити ЕКТС, що дорівнює 27% від загальної кількості кредитів. Індивідуальний навчальний план формує особисто кожен здобувач вищої освіти та затверджує директор ННІ гуманітарних і соціальних наук. Здобувачі ОП під час зустрічі повідомили, що силабуси та робочі програми є у вільному доступі на сайті кафедри. Здобувачі персонально обирають у першому семестрі дисципліни, які вони вивчатимуть у другому семестрі 1 курсу. Перелік вибірових дисциплін формується відповідно до Положення про формування переліку та обрання навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти НТУ «Дніпровська політехніка» (<https://bit.ly/3dprkTo7>). Здобувачі ОП зауважували, що вони дізнаються про алгоритм вибору дисциплін через месенджери та особисті зустрічі з куратором групи, гарантом ОП. ЕГ зауважує, що за Положенням здобувачі мають обрати не менше, ніж 1 дисципліну, яка забезпечує досягнення soft skills. На сайті кафедри ці вибірові дисципліни вирізані в окремий блок (<https://dnipromovantu.com.ua/soft-skills-3/>). Під час зустрічі здобувачі повідомили, що подають до деканату письмову заяву або можуть зробити вибір в електронному кабінеті студента. На резервній зустрічі здобувачі показали експертній групі електронні кабінети. Випускова кафедра ОП має типову процедуру пропонування здобувачам вибірових дисциплін згідно з Положенням. На сайті кафедри розміщена систематизована інформація в рубриці «Можливості для студента» (<http://surl.li/mgqwld>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Освітня програма та навчальний план передбачають проведення практичної підготовки, що регламентовано Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти НТУ «Дніпровська політехніка» (<https://bit.ly/3qKBmWZ>). В ОП передбачено проходження виробничих (викладацької, що є важливим складником підготовки до майбутньої професійної діяльності, покликана забезпечити формування професійно-педагогічних умінь і навичок у проведенні навчально-виховної та позааудиторної роботи, та творчого письма; пізнавально-мовленнєва практика спрямована на розвиток знань і умінь, які здобули студенти в процесі навчання, з набуття нової інформації та оформлення її у відповідній мовній та мовленнєвій формі, засвоєння сучасних методик представлення мовленнєвої інформації) та передатестаційної практик, що узагальнює та вдосконалює здобуті знання, практичні вміння і навички, оволодіння професійним досвідом задля підготовки до самостійної трудової діяльності, а також збір матеріалів для виконання кваліфікаційних робіт (загальна кількість практик – 12 кред.

ЄКТС) (<http://surl.li/mgplv>). Автори методичних рекомендацій удокладнено розкривають зміст, мету й основні завдання практик. Відповідність ПРН змістові практик відображено в ОП (<http://surl.li/mgprys>) у таблиці розподілу освітніх компонентів. ЕГ зауважує, що здобувачі ОП під час навчання уже працевлаштовані у ЗВО, Богдан Буригін підтвердив це під час зустрічі з експертами.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Набуття соціальних навичок здобувачами на ОП «Українська мова та література» відповідає її основним цілям і передбачає здобуття в межах обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів таких соціальних навичок, як комунікабельність (Комунікативні стратегії філолога в інформаційно-культурному середовищі; Іноземна мова для професійної діяльності; Методика навчання мовознавчих і літературознавчих дисциплін у ЗВО; Тенденції сучасної української літератури; Мовні аспекти публічної комунікації; Сучасний український мовленнєвий етикет; Мова і міжкультурні комунікації), критичного мислення (Методологія та організація сучасних наукових досліджень), креативність (Публічні виступи; Лідерство), стресостійкість (Конфліктологія і теорія переговорів), робота в команді (Вербальне та невербальне спілкування в професійній діяльності) тощо. У робочих програмах запропоновано різні навчальні завдання (вирішення кейсів, презентації, дискусії), що також сприяє формуванню soft skills. Крім того, соціальні навички формуються у здобувачів завдяки їхній участі в громадському житті інституту й університету (Центр культури української мови імені Олеся Гончара; Жіноча рада, студентське самоврядування) та під час різноманітних заходів, що відбуваються в університеті. Експерти переконалися, що за Положенням про формування переліку та обрання навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти НТУ «Дніпровська політехніка» (<https://bit.ly/3dprkTo7>) здобувачі мають обрати мінімум одну дисципліну, яка забезпечує досягнення soft skills. А під час зустрічі здобувачі повідомили, що загалом вони обирають 5 дисциплін. Вибіркові ОК, що забезпечують опанування soft skills, виокремлені на сайті кафедри (<https://dnipromovantu.com.ua/soft-skills-3/>). ЕГ зауважує, що ОП уможлиблює забезпечити формування у студентів комплексу soft skills для застосування в професійній діяльності.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На момент акредитаційної експертизи професійний стандарт за спеціальністю 035 «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів в університеті регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/aggox>). Питання співвіднесення обсягу окремих ОК ОП (у кредитах ЄКТС) з фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно з самостійною роботою) регламентують кількість освітніх компонентів на рік – не більше 16, мінімальний обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Найменування освітніх компонентів ОП, їх обсяг, час викладання, форма контролю унормовані потребами ринку праці. Співвідношення аудиторної і самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни встановлено з урахуванням її значення для професійної підготовки фахівця та рівня складності і становить 0,48–0,68. Наприклад, ОК «Мовна політика України в контексті євроінтеграції» – загальний обсяг 120 год., з них 39 год. аудиторне навантаження, 81 год. самостійна робота. Таке співвідношення аудиторної та самостійної роботи дозволяє забезпечити оволодіння усіма необхідними для подальшої професійної діяльності навичками та вміннями, а також сприяє активізації процесу самоосвіти здобувачів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою. Водночас ЗВО послідовно працює над її імплементацією. Зокрема, розроблено й затверджено тимчасове Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<http://surl.li/apmmh>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Реалізація індивідуальної освітньої траєкторії: побудова вибіркового циклу освітніх компонентів зі спеціальності; вільне обрання тем магістерських робіт і формату їх реалізації відповідає нормативним вимогам повною мірою. Здобувачі ОП здійснюють свій вибір в електронному кабінеті. 2. ОП у кредитах ЄКТС відповідає стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальністю 035 «Філологія», що дає можливість досягти програмних результатів навчання. ЕГ зауважує на оптимальному співвідношенні лекційних і семінарських занять, аудиторного і практичного навантаження. 3. Практична підготовка повною мірою відповідає нормативній базі, вирізняє ОП три види практики на різних базах, із якими укладено двосторонні договори.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ОП 2023 потребує дисциплін чи модульних тем про літературознавство у фаховому блоці. ЕГ рекомендує переглянути та посилити ПРН 8 в ОП 2024 щодо забезпечення літературознавчим контентом.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Утім експертна група дійшла висновку, що зміст ОП та її освітніх компонентів загалом дають можливість досягнути програмних результатів навчання та задекларованої цілі, а оскільки ОП акредитується вперше, то вказані недоліки ЗВО має змогу виправити. ЕГ вважає відповідність критерію В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Умови прийому на навчання за ОП «Українська мова та література» прописано в Правилах прийому до Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» в 2023 році, що оприлюднені на офіційному сайті університету (<http://surl.li/axnps>). Відповідно до документа, щоб вступити на ОП за НРК 6, потрібно скласти ЄВІ та фаховий іспит, за НРК 7 – іноземну мову або ЄВІ та фаховий іспит. Самі правила чіткі та зрозумілі й не містять дискримінаційних положень. У розділі VII цього документа визначено спеціальні умови участі в конкурсному відборі й визначено перелік осіб, які проходять вступні випробування у формі співбесіди.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому враховують особливості ОП й відповідають документам, юстованим у МОН. Зокрема для вступників на основі НРК 6 оцінки тесту із загальної компетентності й іноземної мови ЄВІ мають коефіцієнти по 0,2; оцінка за фаховий іспит – 0,6; для вступників на основі НРК 7: коефіцієнт оцінки співбесіди з іноземної мови – 0,4; оцінки фахового іспиту – 0,6 (п. 5.4–5.5 р. VII). У Додатку 10 вміщено Положення про мотиваційний лист (МЛ) вступника, де визначено вимоги до його змісту та структури, прописано критерії оцінювання. Згідно з п. 11 р. VIII Правил прийому, МЛ перевіряють на оригінальність тексту та забезпечують доступ до результатів такої перевірки уповноваженому з питань запобігання та виявлення корупції. На зустрічі з ЕГ Олександра Ащеулова зазначила, що МЛ перевіряли голови відбіркових комісій, читаючи видрукувані листи. Завкatedри запевнила, що викладачі ознайомилися з текстами МЛ, але на унікальність їх не перевіряли, оскільки однакових балів в абітурієнтів не було. У рубриці «Вступнику» вміщено покликання на Програму тесту загальної компетентності, Програму тесту з іноземних мов (<https://t.ly/n7lD8>) та Програму фахового іспиту... (<https://t.ly/rPjio>). Програма фахового іспиту передбачає перевірку знань із сучасної укр. літ. мови й історії укр. літератури, однак зміст питань лінгвістичного блоку узагальнений і перевіряє лише вміння дотримуватися мовних норм. На зустрічі ЕГ з'ясувала, що тести стосуються всіх десяти розділів мови: від фонетики до стилістики. Попри те, що у ЗСО зазначено, що програми вступних іспитів «переглядають щорічно», програма фахового іспиту містить лише 6 джерел літератури, з-поміж яких найновіше лінгвістичне джерело датовано 2006 р. Завкatedри зазначила, що це класичні підручники із сучасної укр. літ. мови, але визнала, що варто було додати новіші джерела. Із програми також не зрозуміло, у якій формі відбувається фаховий іспит і як його оцінюють, що суперечить нормативно-правовій базі. Адже згідно з п. 2 р. IX Правил прийому (<https://t.ly/RuqCw>), програми вступних випробувань мають містити «критерії оцінювання, структуру оцінки і порядок оцінювання підготовленості випускників». Під час зустрічі з ЕГ і здобувачі, і заступниця відп. секретаря ПК зазначила, що фаховий іспит відбувався очно у формі тестування. Щодо критеріїв оцінювання,

то, як повідомила Олександра Ащеулова, вони єдині для ОП всіх спеціальностей, бо екзаменаційний матеріал побудовано за однаковим алгоритмом, інформацію розміщено на сайті, а вступники дізнаються про неї на консультаціях. ЕГ зазначає, що документ на сайті з'явився лише після зустрічі 7 (<https://t.ly/oKDiU>). Вивчивши його, ЕГ констатує, що документ містить критерії оцінювання одно- і двобальних теоретичних тестів, практичного розрахункового завдання тощо. Зважаючи на те, що вступники на акредитовувану ОП писали тест, абсолютно не зрозуміло, як його оцінювали, оскільки є тільки критерії оцінювання тестів, але немає структури оцінки й порядку оцінювання, що суперечить Правилам прийому.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, регулює п. 8.8 Положення про організацію освітнього процесу Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<https://t.ly/AYuJe>) та розділи 4, 5 Положення про відрахування, переведення, переривання навчання та поновлення здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<https://t.ly/Qo6G3>). У документах прописано загальні тенденції щодо перезарахування результатів навчання в разі переведення або поновлення, однак саме процедура визначення академічної різниці прописана нечітко, хоча представники студентського самоврядування, як засвідчують результати зустрічі, з нею ознайомлені. Визнання результатів навчання, здобутих у програмах академічної мобільності, регулює розділ 5 Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<https://t.ly/Vbh8q>). Однак, уявивши себе студентом Дніпровської політехніки, ЕГ змогла зрозуміти п. 5.3–5.7 цього Положення лише після пояснення провідного інженера відділу міжнародної академічної мобільності Наталії Голуб. Це засвідчує, що перезарахування дисциплін прописано нечітко і його потрібно вдосконалити. Усі загадані вище документи оприлюднені на офіційному сайті університету й доступні всім учасникам освітнього процесу. Прикладів визнання результатів навчання на акредитовуваній ОПП не було. Як зазначила Наталія Голуб, на магістратурі дуже мало академічної мобільності, оскільки українські програми не збігаються із закордонними за тривалістю. Окрім того, магістрантам мобільність менш цікава, ніж бакалаврам.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, регулює Положення про визнання в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті (<https://t.ly/o-y8M>), оприлюднене на офіційному вебсайті ЗВО. Документ містить чіткі та зрозумілі правила. Результати навчання визнає фахова комісія, створена за розпорядженням декана факультету / директора інституту, до якої входить завідувач випускової катедри, гарант ОП, науково-педагогічний працівник, відповідальний за пропонування до зарахування компонент, куратор академічної групи та представник студентського самоврядування (п. 3.2). Засобами вимірювання результатів навчання можуть бути екзаменаційні білети, контрольні та тестові індивідуальні завдання, лабораторні роботи тощо (п. 3.9). Оцінку виставляють за результатами контрольного заходу, за який потрібно отримати понад 60 балів (п. 3.13). Під час зустрічі здобувачі підтвердили, що вони ознайомлені з процедурою визнання результатів у неформальній та інформальній освіті, зокрема знають про можливість проходити мережеві курси на «Прометеусі», але не зверталися з такою заявою.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильних сторін немає.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. Незрозуміла процедура перевірки мотиваційних листів на оригінальність тексту. 2. Відсутність критеріїв оцінювання, структури оцінки й порядку оцінювання підготовленості випускників у Програмі фахового іспиту за ступенем магістра зі спеціалізації 035.01 «Філологія (Українська мова та література)», що безпосередньо передбачено правилами прийому. 3. Формальне оновлення списку рекомендованої літератури в Програмі фахового іспиту за ступенем магістра зі спеціалізації 035.01 «Філологія (Українська мова та література)». Рекомендації: 1. Під час вступної кампанії-2024 приймальній комісії університету забезпечити перевірку мотиваційних листів на оригінальність тексту та надати доступ до результатів такої перевірки уповноваженому з питань запобігання та виявлення корупції (у разі збереження цього пункту в Умовах прийому-2024). 2. До квітня 2024 року викладачам

кафедри філології та мовної комунікації переглянути Програму фахового іспиту за ступенем магістра зі спеціалізації 035.01 «Філологія (Українська мова та література)», прописати в ній чіткі критерії оцінювання, структуру оцінки й порядок оцінювання підготовленості випускників та оновити перелік рекомендованої літератури.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За результатами аналізу ЕГ зазначає: оприлюднені на офіційному вебсайті правила прийому на навчання за ОПП чіткі, зрозумілі та не містять дискримінаційних положень, що повністю відповідає підкритерію 3.1; правила прийому ураховують особливості самої ОП, проте під час вступної кампанії-2023 в університеті не було забезпечено перевірки мотиваційних листів на оригінальність тексту, а Програма фахового іспиту за ступенем магістра зі спеціалізації 035.01 «Філологія (Українська мова та література)» не містить критеріїв оцінювання, структури оцінки й порядку оцінювання підготовленості випускників, що суперечить п. 2 розділу ІХ Правила прийому-2023, не уможливорює переконатися в прозорості вступу на ОП і є суттєвим недоліком щодо підкритерію 3.2; правила визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах освіти, у неформальній та інформальній освіті чіткі, зрозумілі й оприлюднені на сайті ЗВО, однак прикладів на ОП не зафіксовано, що відповідає підкритеріям 3.3 і 3.4. Зважаючи на це, ЕГ оцінює критерій 3 як такий, що має рівень відповідності Е.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

На акредитованій ОП застосовують сучасні форми та методи навчання, які сприяють досягненню ПРН та загалом реалізації програми й усіх її ОК. Форми та методи навчання та викладання на ОП передбачають традиційні для вищої освіти навчальні заняття, консультації, самостійну роботу, практичну підготовку та контрольні заходи. Основними видами навчальних занять є: лекції та практичні із застосуванням наочних засобів, як-от, ілюстрування, демонстрування тощо. Формами контролю є заліки, іспити, захисти практики та кваліфікаційної роботи. Деталізовано за кожною ОК методи прописані в матриці табл. 3, де враховано групи методів, основних та допоміжних, які застосовують для досягнення ПРН. Поширеними на ОП є словесні методи, зокрема розповідь та пояснення з наочним ілюструванням, а також практичні роботи, індивідуальні завдання та самостійна робота, практична робота. Під час дистанційного навчання, спричиненого пандемією та повномасштабним вторгненням, в університеті використовують дистанційні платформи для проведення занять, що здобувачі продемонстрували під час резервної зустрічі, також експертам було показано систему електронних курсів, у яких студенти мають усю необхідну для навчання та контролю інформацію. ЕГ переконалася, що університет дотримується стратегії студентоцентрованого навчання. На акредитованій ОП вивчають запити магістрів на початку навчання, пропонують їм необхідну кількість вибіркового ОК, дають свободу у виборі баз практики, керівників і тем магістерських робіт. Залученість здобувачів до моніторингу якості освіти визначено Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в НТУ «Дніпровська політехніка» (<http://surl.li/mimvt>). За підсумками моніторингу (<http://surl.li/mimvy>) рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання високий. Здобувачі під час зустрічі з експертами підтвердили, що вони систематично проходять опитування. Викладачі мають право обирати методи та засоби навчання за ОК освітньої програми, що впливають на якість навчального процесу; проведення власних наукових досліджень і використання цих результатів з урахуванням думки студентів, власного досвіду в межах ОК, результатів досліджень, рекомендацій стейкхолдерів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Здобувачі освітньої програми мають доступ до необхідної інформації на сайті кафедри філології та мовної комунікації. Здобувачі обізнані, де і як шукати інформацію, як нею користуватися, на яких ресурсах оперативне інформування щодо навчального процесу. ЕГ пересвідчилася на прикладі кількох курсів, які відкрили НПП для демонстрації, що вони працюють також для студентів магістратури, мають завдання та форми контролю. Необхідна для студентів інформація розміщена в силабусах, які наявні до усіх ОК. Про цілі, зміст і програмні результати навчання, критерії оцінювання в межах окремих ОК магістри довідуються під час вступної кампанії, від гаранта та лекторів на початку вивчення курсу. Обрана форма комунікації зі студентами, інформування щодо навчального процесу релевантна щодо магістрів цієї ОП та умов воєнного стану. Упродовж семестру здобувачі мають доступ до відповідної інформації через внутрішній компонент системи дистанційного навчання Moodle, куди заходять під

своїм обліковим записом на базі Office 365. Наповненість ОК визначають авторські та колективні методичні розробки та пояснювальні матеріали, відповідний дисципліні банк тестів, інформаційно-консультаційний матеріал, інше методичне забезпечення. Дистанційні заняття відбуваються в додатку MS Teams, де викладач також розміщує пакет методичних матеріалів і може оцінювати знання здобувачів. У разі питань здобувач звертається за консультацією до викладача ОК, куратора через корпоративну пошту Office 365, Moodle, Teams, соціальні мережі й месенджери.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Експертна група пересвідчилася, що ОП забезпечує поєднання навчальної та дослідницької діяльності, зокрема під час вивчення окремих ОК, а насамперед під час написання кваліфікаційної магістерської роботи. Наукові пошуки здобувачів та НПП відбуваються в межах наукової теми катедри «Українська словесність: комунікативно-інтерпретаційний вимір» (ЮР-27). Під час досліджень магістранти мають доступ до Лабораторії етнографічних досліджень, Центру культури української мови імені Олеса Гончара при кафедрі філології та мовної комунікації. Здобувачі презентують свої ідеї, концепції, розробки під час проходження передатестаційної практики та під час конференцій (Всеукраїнська науково-практична конференція «Образне слово Придніпров'я; Міжнародна студентська конференція «Євромови: інновації та розвиток», НТУ «Дніпровська політехніка»), «Тиждень студентської науки – 2022» (<http://surl.li/mimxp>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Інформаційно-методичне забезпечення дисциплін є у вільному доступі на сайті катедри філології та мовної комунікації, здобувач чи стейкхолдер може ознайомитися з робочою програмою та силабусом курсу, доступ до електронних курсів лише для здобувачів і внутрішнього користувача університету. Лектори та розробники програм оновлюють їхній зміст на основі нових публікацій та розвитку науки. Зокрема і власних публікацій за ОК. НПП проходять стажування, підвищення кваліфікації, отримують додаткове навчання, беруть участь у міжнародних і вітчизняних конференціях, семінарах, гостьових лекціях. У самоаналізі ОП у докладно описано тематику стажувань, публікаційну активність та складники, упроваджені в дисципліни, окремі модулі та теми. Конкретні сучасні практики та наукові досягнення, які варто використовувати в навчанні, викладачі дисциплін визначають на основі власних досліджень (<https://dnipromovantu.com.ua/>), моніторингу наукових і практично орієнтованих статей фахових журналів. Це дає змогу використовувати набутий досвід і знання під час укладання робочих програм навчальних дисциплін.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Здобувачі ОП мають доступ до потрібної інформації на сайті ЗВО. Здобувачі обізнані, де і як шукати інформацію, як нею користуватися, на яких ресурсах оперативне інформування щодо навчального процесу. Викладачі ОПП мають закордонні публікації та разом зі здобувачами вивчають здобутки через доступ до Scopus, WoS, SpringerLink під час досліджень. На зустрічах із фокус-групами експерти переконалися, що відділ міжнародних зв'язків НТУ «Дніпровська політехніка» регулярно проводить заходи з інформування здобувачів вищої освіти та викладачів щодо можливостей закордонного навчання і стажування. У ЗВО діють програми мобільності (<https://projects.nmu.org.ua/ua/>) зокрема Erasmus+, Fulbright та інші). Інтернаціоналізація діяльності реалізується через розширення доступу НПП і здобувачів до європейських і світових електронних ресурсів та науково-технічної бібліотеки, підвищення фахової кваліфікації викладачів ОП у закордонних стажуваннях та участі в міжнародних проєктах Erasmus+ (Capacity Building in Higher Education (CBHE) (08.2023)). ЕГ переконалися, що навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. У ЗВО діє система електронних курсів, які дають змогу здобувачам отримувати всю потрібну інформацію щодо навчальних курсів, студенти мають у вільному доступі силабуси та робочі програми дисциплін. 2. У ЗВО, зокрема на ОП «Українська мова та література», діє система інформування про навчання та стажування за кордоном, а також участі НПП кафедри в міжнародних проєктах Erasmus+ (Capacity Building in Higher Education (CBHE)).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабких сторін, які б впливали на рівень відповідності критерію 4, ЕГ не виявила.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Експертна група не виявила недоліків за критерієм 4 – навчання і викладання за освітньою програмою. ЕГ висновкувала, що ОП за цим критерієм відповідає рівню «В». За підкритеріями 4.1–4.5 освітня програма відповідає вимогам, однак не має взірцевих та інноваційних практик.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів описано в п. 3.3 Положенні про організацію освітнього процесу НТУ «ДП» (<https://t.ly/WZX6M>). Наприкінці документа вміщено Доповнення до Положення про організацію освітнього процесу Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» під час використання дистанційних технологій (поточний та семестровий контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти), у якому чітко описано «оцінювання результатів навчання студентів із застосуванням інтернет-технологій, засобів телефонного зв'язку в дистанційному режимі». Окрім того, у ЗВО розроблено Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<https://t.ly/eKRQZ>), у якому чітко прописано дидактичні принципи, шкали, засоби, критерії та процедури оцінювання, ліквідацію академічної заборгованості, перенесення кредитів та конвертацію оцінок. Таблиця 2 цього документа містить Загальні критерії досягнення результатів навчання для 7 кваліфікаційного рівня за НРК (магістр) і передбачає вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності й автономії. ЕГ підтверджує, що в робочих програмах і силабусах дисциплін, розміщених на сайті кафедри філології та мовної комунікації, подано шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання теоретичної і практичної частин та підсумкової роботи (<https://t.ly/ROYh9>). Відповідно до п. 3.3 Положення про організацію освітнього процесу під час письмового екзамену студент має право уточнити оцінку, причому ініціатором може бути як студент, так і викладач. Як пояснила під час зустрічі з ЕГ завідувачка кафедри Світлани Ігнат'єва, студент у разі незгоди має право на підвищення оцінки, а викладач може ініціювати уточнення оцінки, якщо зафіксує порушення академічної доброчесності з боку студента. На ОПП не було випадків застосування цієї процедури. Студенти зазначили, що критерії оцінювання дізнаються від НПП кафедри, також звертаються до силабусів і робочих програм, оприлюднених на сайті ЗВО. Окрім того, викладачі ознайомлюють із критеріями на першому занятті та викладають їх у Microsoft Teams. НПП фіксують оцінки здобувачів в електронних журналах, один із яких продемонструвала Валентина Біляцька під час резервної зустрічі.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форма атестації здобувачів вищої освіти відповідає вимогам чинного стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 «Філологія» й передбачає публічний захист кваліфікаційної роботи. На кафедрі філології та мовної комунікації розроблено Методичні рекомендації до виконання та захисту кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня освітньо-професійної програми «Українська мова та література» спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.01 Українська мова і література (<https://t.ly/jGjYA>), де вміщено основні вимоги щодо методики написання та захисту кваліфікаційної роботи, критерії та порядок її оцінювання, рекомендації щодо підготовки доповіді та презентації. Процедуру захисту кваліфікаційної роботи прописано в Положенні про організацію атестації здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<https://t.ly/ctBaj>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають

процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів прописано в п. 3.3 Положенні про організацію освітнього процесу НТУ «ДП» (<https://t.ly/WZX6M>), Положенні про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<https://t.ly/yoUKF>). Розділ 7 цього документа регулює повторне складання підсумкового контролю (ліквідацію академічної заборгованості) з навчальних дисциплін, курсових проєктів (робіт), практик. Процедурю оскарження результатів оцінювання регламентовано в пп. 8.6–8.8 Кодексу академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», відповідно до якого здобувач має право подати на ім'я декана (директора) письмову скаргу щодо справедливості результатів оцінювання (<https://t.ly/HQdEl>). Окрім того, у силабусах навчальних дисциплін уміщено політику щодо оскарження оцінювання, яка передбачає, що в разі незгоди з оцінюванням здобувач може опротестувати виставлену оцінку в установленому порядку (див., напр., <https://t.ly/ot8fY>). Процедури запобігання конфлікту інтересів урегульовано в Положенні про порядок застосування заходів з врегулювання конфлікту інтересів у діяльності посадових осіб Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<https://t.ly/zTovq>). Усі згадані вище документи оприлюднено на сайті університету чи кафедри, що удоступнює їх для всіх учасників освітнього процесу. ЕГ підтверджує, що здобувачі ознайомлені з процедурою оскарження результатів оцінювання і знають, куди звертатися. Випадків оскарження на ОПП «Українська мова та література» не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в Кодексі академічної доброчесності (<https://t.ly/HQdEl>). Загальні процедури дотримання академічної доброчесності описано в розділі 6 Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://t.ly/FFMlo>). Окрім того, у ЗВО розроблено Положення про систему запобігання та виявлення плагіату (<https://t.ly/3k-XN>), у якому прописано порядок виявлення та усунення плагіату, окреслено відповідальність за допущення плагіату та порушення академічної доброчесності. Щоб запобігти проявам академічної недоброчесності, ЗВО використовує технологічні рішення, перевіряючи роботи на наявність текстових збігів за допомогою системи «Unicheck». У звіті СО вміщено покликання на розміщену на сайті угоду з ТОВ «Антиплагіат», термін дії якої сплинув 31.12.2022 р. (п. 12.1, <https://t.ly/Z6IeD>). Однак під час зустрічі з ЕГ директор наукової бібліотеки Геннадій Онищенко запевнив, що компанія продовжила угоду до кінця 2023 р. ЗВО популяризує принципи академічної доброчесності на заняттях, зокрема в РП дисципліни «Методологія та організація сучасних наукових досліджень» передбачено лекцію «Принципи академічної доброчесності» та практичне заняття «Плагіат та автоплагіат. Методика запобігання» (https://drive.google.com/file/d/1oCAUStlcaq_yVKleb4tw7RuHJMeIa-7M/view). Силабуси всіх навчальних дисциплін містять політику щодо академічної доброчесності, базовану на нормативно-правових актах університету. 2022 р. у ЗВО проведено соцдослідження «Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти в НТУ «Дніпровська політехніка»» (<https://t.ly/qAxyn>), результати якого засвідчують обізнаність здобувачів з принципами академічної доброчесності та нетерпимість до її порушення. Під час зустрічей ЕГ переконалася, що в університеті розвинена культура якості та поваги до принципів академічної доброчесності, усі студентські роботи, статті для публікації у фахових виданнях перевіряють на плагіат; відбуваються тренінги, місячники академічної доброчесності, де пояснюють, що таке плагіат, самоплагіат. Усі учасники освітнього процесу ознайомлені з принципами академічної доброчесності. Студенти зазначили, що мають дисципліну, де їм розповідають про доброчесність; відвідують семінари за участі своїх викладачів, представників Української студентської ліги та інших фахівців. НПП не оцінюють роботу позитивно, якщо її виконано несамоостійно, тому здобувачі уникають можливості порушувати принципи академічної доброчесності. До популяризації академічної доброчесності активно долучається студентське самоврядування (напр., захід «Оу, університетська освіта») та відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (ВЗЯВО) (конкурси щодо поліпшення якості освіти, тренінги про написання кваліфікаційних робіт). Цю інформацію ЕГ підтвердила голова департаменту з питань якості освіти ради студентів Катерина Михайлова та начальниця ВЗЯВО Олена Яворська.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Чіткі та зрозумілі процедури й політики дотримання академічної доброчесності та популяризація культури якості через навчальні дисципліни, різноманітні заходи, які проводять викладачі, органи студентського самоврядування та відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: 1. На сайті університету оприлюднено угоду з ТОВ «Антиплагіат», термін дії якої сплинув 31.12.2022 р. Рекомендації: 1. До лютого 2024 року науково-технічній бібліотеці оприлюднити на сайті актуальну угоду.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ засвідчила, що ОП повністю відповідає підкритерію 5.1, оскільки чіткі та зрозумілі форми контрольних заходів і критерії оцінювання знань студентів дають змогу встановити досягнення ПРН; повністю відповідає підкритерію 5.2, адже форма атестації здобувачів (захист кваліфікаційної роботи) суголосна з вимогами стандарту вищої освіти спеціальності 035 «Філологія» другого (магістерського) рівня; відповідає підкритерію 5.3, оскільки чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів передбачають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, оскарження результатів контрольних заходів й удоступнені на вебсайті університету; повністю відповідає підкритерію 5.4, адже в ЗВО діє чітка та зрозуміла політика дотримання академічної доброчесності та популяризація культури якості через навчальні дисципліни, різноманітні заходи, які проводять викладачі, органи студентського самоврядування та відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Зважаючи на вищевикладене та враховуючи відсутність інноваційних / взірцевих практик, ЕГ оцінює критерій 5 як такий, що відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до таблиці 2 звіту про самооцінювання, обов'язкові компоненти ОП «Українська мова та література» забезпечує 8 викладачів, із поміж яких 12,5% – доктори наук, професори, а 87,5% – кандидати наук, доценти. Середній стаж науково-педагогічної роботи викладачів – 26,5 року. Зазвичай основним місцем роботи НПП є кафедра філології та мовної комунікації Навчально-наукового інституту гуманітарних і соціальних наук; ОК «Іноземна мова для професійної діяльності» читає Людмила Павленко з факультету менеджменту. ЕГ підтверджує, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, повною мірою забезпечує досягнення цілей і програмних результатів навчання. НПП мають публікації українською, англійською та польською мовами, що відповідають тематиці ОК, у фахових виданнях і журналах, які входять до міжнародних наукометричних баз, зокрема Scopus і Web of Science (Валентина Біляцька, Ксенія Тараненко, Валентина Луценко, Аліна Саїк). Академічну кваліфікацію підтверджують документи про вищу освіту, дипломи доктора та кандидата наук, атестати професора й доцента.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів регламентовано в Положенні про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» та укладання з ними трудових договорів (контрактів), розміщеному на офіційному сайті університету (<https://t.ly/G8lNh>). У документі чітко прописано умови проведення конкурсу, основні кваліфікаційні вимоги до претендентів на посаду декана факультету (директора інституту), завідувача кафедри, директора коледжу, директора бібліотеки, професора, доцента, старшого викладача та викладача, порядок оголошення конкурсу, прийом документів для участі, проведення оцінки професійного рівня та відбір кандидатів, порядок укладання трудового договору (контракту) тощо. У розділі 5 документа зазначено перелік документів, які подають особи, що вперше беруть участь у конкурсі, та особи, що претендують на участь у конкурсі на наступний термін. Професійний рівень претендентів на заміщення науково-педагогічних посад оцінюють на засіданнях відповідних кафедр за участю студентського самоврядування й затверджують таємним голосуванням. Відповідно до Положення, оголошення про конкурс, терміни й умови його проведення публікують на офіційному вебсайті університету (<https://www.nmu.org.ua/ogoloshenya/>). ЕГ засвідчила, що викладачі ознайомлені з усіма потрібними процедурами. Начальниця відділу кадрів Ольга Іванова запевнила, що конкурсний добір відбувається відповідно до чинного положення, зокрема звертають увагу на професійні якості викладача, виконання умов попереднього контракту, беруть до уваги мотивований висновок кафедри. Під час дії режиму воєнного стану повноцінного конкурсу не проводили. Цього навчального року конкурс відбудеться, і зараз триває підготовка. Під час спілкування з академічними персоналом ЕГ переконалася, що під час розподілу навчального навантаження між викладачами завідувачка враховує їхній досвід, професіоналізм, відповідність певній дисципліні (наукові публікації, досягнення не менше 4 пунктів Ліцензійних умов), наявність інших функційних обов'язків, напр., гарант і завідувач мають

менше навчальне навантаження. Також це засвідчує таблиця 2, додана до звіту самооцінювання. Усі викладачі на кафедрі працюють на повну ставку, окрім того, є один внутрішній сумісник на 0,5 ставки.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На сайті кафедри філології та мовної комунікації в рубриці «Наші стейкхолдери» розміщено договори про співпрацю з університетами Кропивницького, Дніпра, Чернігова, Києва, Кам'янця-Подільського, а також неосвітніми установами й організаціями – телерадіокомпанією «Регіон», громадським телебаченням Дніпра, музеєм «Літературне Придніпров'я», Дніпровською обласною організацією Національної спілки письменників України, ГО «Спільнота активної молоді – САМ», ДОГН «Відеребург», ФОП «Бочковський Роман Валентинович» та ін.

(<https://dnipromovantu.com.ua/%d0%bd%d0%bo%d1%89%d1%96-%d1%81%d1%82%d0%b5%d0%b9%d0%ba%d1%85%d0%be%d0%bb%d0%b4%d0%b5%d1%80/>). Рецензії на ОП підготували зовнішні стейкхолдери Людмила Білоконенко, доктор філологічних наук, професор (Криворізький державний педагогічний університет), Людмила Кулакевич, доктор філологічних наук, доцент (ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет»), Тетяна Стасюк, доктор філологічних наук, професор (Дніпровський державний аграрно-економічний університет). До реалізації освітнього процесу, зокрема забезпечення студентів базою практики, долучений регіональний мовник D 1, музей «Літературне Придніпров'я», редакція журналу «Бористен». У цьому ЕГ пересвідчилася під час розмови з роботодавцями, на якій, окрім представників інших ЗВО, були присутні Юлія Мирошник, гостьова редакторка ТК «D1», та Світлана Мартинова, старша наукова співробітниця музею «Літературне Придніпров'я». Позитивно, що кафедра філології та мовної комунікації дбає про працевлаштування своїх здобувачів, а для окремих із них стає першим роботодавцем – лаборантами на 0,5 ставки працюють двоє студентів спеціальності.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ зазначає, що НПП, які викладають на ОП, мають практичний та експертний досвід у царині філології. Напр., Людмила Павленко впродовж 2017–2019 рр. була тренером проекту «Англійська мова для університетів» від Британської ради в Україні, Ксенія Тараненко – авторка мережових курсів «ПроМову» (<https://promovu.com.ua/>), антипідручника з української мови та настільної гри «#ProMovU». Кафедра філології та мовної комунікації залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків. На зустрічі з ЕГ здобувачі зазначили, що слухали лекції Юлії Рисіч із Вроцлавського університету (про ставлення до українців у Польщі), Юрія Коваліва (про постать Богдана Хмельницького в текстах Тараса Шевченка), Володимира Даниленка (про постколоніальну критику в Україні), Миколи Степаненка (про творчість Олеса Гончара), Ірини Приліпко (про міжкультурні зв'язки в Гончарових текстах), Тетяни Космеди (про українські словесні кулі як протидію російській агресії). Студенти дистанційно долучаються до гостьових лекцій і наукових заходів, які відбуваються в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема слухали лекцію, присвячену творчості Івана Огієнка, брали участь у науковому заході на пошанування Івана Сокульського, що під час відкритої зустрічі з ЕГ підтвердили працівники Огієнкового вишу Олег Рарицький і Людмила Марчук. Здобувачі також приєднувалися до Потєбнянських читань, організованих в Інституті мовознавства НАН України, брали участь у Літній школі всеукраїнської газети «День». Це засвідчує, що в аудиторних заняттях (і очно, і дистанційно) беруть участь професіонали й експерти в царині української філології.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» (<https://t.ly/x86Ur>) визначає процедуру, види, форми, обсяг, періодичність, умови, процедуру визнання результатів і механізм фінансування підвищення кваліфікації (п. 1.1). Додаток 1 до документа містить карту процесу організації підвищення кваліфікації НПП, у якій чітко розписано всі складники – від розроблення планів підвищення кваліфікації НПП підрозділів до видання документа та підготовку річного звіту про підвищення кваліфікації. Проаналізувавши таблицю 2 відомостей самооцінювання, ЕГ підтверджує, що всі НПП, які викладають на акредитованій освітній програмі, регулярно проходять стажування (довго- та короткотермінове) в Україні та за кордоном, зокрема в Польщі, Чехії, Італії, як-от: Валентина Біляцька (Люблін), Світлана Ігнат'єва (Вроцлав), Ксенія Тараненко (Влоцлавек), Неонілла Баракатова (Білосток), Аліна Саїк (Прага), Людмила Ромас (Венеція). Людмила Павленко має сертифікати від Британської ради в Україні. Тематика стажувань відповідає потребам викладачів, зокрема суголосна з дисциплінами, які вони читають. Відповідно до п. 4.1 згаданого вище Положення, НПП можуть проходити стажування на базі свого університету. У Дніпровській політехніці створено Центр професійного розвитку персоналу, який забезпечує реалізацію концепції персональної траєкторії кар'єрного зростання співробітників та постійне підвищення якості викладання через упровадження найбільш ефективних методів, підходів, засобів та інструментів викладання (<https://www.nmu.org.ua/ua/centers/cppd/>). Як засвідчує мережева сторінка центру, він проводить тренінги, вебінари, майстер-класи, мінікурси для викладачів і студентів університету. Реєстр виданих сертифікатів (<https://t.ly/mRQz3>) потверджує, що 30-годинний тренінг «Гарант освітньої програми» та 15-годинний «Академічна доброчесність» пройшли НПП кафедри філології та мовної

комунікації, які викладають на ОП «Українська мова та література», Світлана Ігнат'єва та Ксенія Тараненко. Окрім того, Світлана Ігнат'єва отримала сертифікат за проходження тренінгу «Опитування учасників освітнього процесу як ефективний інструмент внутрішнього забезпечення якості освіти». Як зазначив перший проректор Артем Павличенко, університет не обмежує професійних бажань викладачів і сприяє їхньому розвитку.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО розроблено Положення про порядок преміювання, надання матеріальної допомоги працівникам Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<https://t.ly/lBxRg>), у п. 3.1.1 якого визначено основні показники для преміювання науково-педагогічного працівника, зокрема, упровадження нових форм і методів навчання, регулярне підвищення професійного та наукового рівня, зразкова організація студентської науково-дослідної роботи тощо; у п. 3.2 прописано випадки надання матеріальної допомоги. У розділі VIII Правил внутрішнього трудового розпорядку Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<https://t.ly/PORlq>) описано процедуру заохочень за успіхи в роботі, навчанні або активну участь у громадському та спортивному житті. У додатку 1 до документа подано перелік нагород і відзнак, які можуть бути призначені працівникам університету. Окрім того, у ЗВО розроблено Положення про почесні звання Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<https://t.ly/odqH6>), які присвоюють особам, що працюють в університеті або активно співпрацюють із ним. Незважаючи на воєнні часи в Україні, НПП університету вчасно отримують кошти на оздоровлення, премії за публікаційну та педагогічну активність. За словами головної бухгалтерки Оксани Кукулюк, за 2021 р. викладачів кафедри філології та мовної комунікації преміювали на 205583 грн, за 2022 р. – 101890 грн (зменшення зумовлено воєнними діями в Україні), за дев'ять місяців 2023 р. – 85687 грн. Окрім того, в університеті діє система стимулювання гарантів. Як зазначив під час зустрічі з ЕГ перший проректор Артем Павличенко, для гарантів передбачено використання до 400 годин в індивідуальному плані; під час проведення конкурсу на вакантні посади з гарантом не можуть укласти контракт на менший термін, ніж діє освітня програма; є відзнаки за досягнення та премії для гарантів ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: 1. Потужний склад науково-педагогічних працівників, залучених до реалізації освітньої програми, які пройшли стажування за кордоном та мають публікації у виданнях, унесених до наукометричних баз Scopus і Web of Science. 2. Дієва система стимулювання викладацької майстерності НПП, що передбачає різні типи заохочень, зокрема преміювання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: 1. Слабка залученість до аудиторних занять роботодавців із позаакадемічної спільноти. Рекомендації: 1. Упродовж навчального року гарантові та викладачам, які працюють на ОП, провести 2–3 зустрічі з роботодавцями з позаакадемічної спільноти.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

За результатами акредитаційної експертизи ЕГ, зазначає: академічна та професійна кваліфікація викладачів сприяє досягненню цілей і ПРН, що повністю відповідає підкритерію 6.1; прозорі та дієві процедури конкурсного відбору забезпечують відповідність за підкритерієм 6.2; залучення професіоналів-практиків, експертів до аудиторних занять potwierджує відповідність підкритерію 6.3; слабка залученість до реалізації освітнього процесу роботодавців із позаакадемічної спільноти загалом відповідає підкритерію 6.4; сприяння з боку ЗВО професійному розвитку викладачів через співпрацю з іншими ЗВО (зокрема й закордонними) та власний Центр професійного розвитку персоналу засвідчує повну відповідність підкритерієві 6.5; якісна система стимулювання викладацької майстерності та фінансового заохочення НПП підтверджує повну відповідність за підкритерієм 6.6. Зважаючи на несуттєвість зазначених недоліків, ЕГ оцінює критерій 6 як такий, що має рівень В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Для реалізації освітнього процесу за акредитованою ОП використовують сучасну матеріально-технічну базу НТУ «Дніпровська політехніка»: аудиторний фонд, комп'ютерні класи, науково-технічна бібліотека, івент-центр «Colibri», який складається із коворкінг-простору, зони для перемовин та зони для проведення заходів, здобувачі мають доступ до Лабораторії етнографічних досліджень, Центру культури української мови імені Олеся Гончара. Також для здобувачів є вільним доступ до студентського простору Unica, освітніх центрів, пізнавально-мовленнєвого клубу «Джерело», спортивно-оздоровчих секцій, соціально-психологічної служби тощо. На території ЗВО працює мережа Wi-Fi. Бібліотека НТУ «Дніпровська політехніка» має фонди довідкових, енциклопедичних, навчальних, науково-технічних видань, безкоштовний доступ до баз Scopus, Web of Science, електронний каталог і надає доступ до вітчизняної та міжнародної інформації. Під час ознайомлення з матеріально-технічною базою було продемонстровано комп'ютерний клас, оснащений сучасною комп'ютерною технікою, сенсорним моноблоком. На резервній зустрічі гарант запевнила, що навчально-методичне забезпечення є оновлюваним, зміни до робочих програм вносять щорічно. В освітньому процесі використовують ПЗ Office 365 з додатками Teams, а також платформу Moodle. Під час резервної зустрічі було продемонстровано на прикладі дисципліни “Комунікативні стратегії філолога в інформаційно-культурному просторі”, що на платформі Moodle оприлюднено робочі програми дисциплін, силабуси, конспекти лекцій, плани практичних занять тощо. Також заняття проводять на платформі Teams у формі відеоконференцій, де розміщено файли, лекції, опитування, презентації. У Teams протягом певного часу здобувачі мають доступ до відеозаписів проведених занять. ЕГ дійшла висновку, що матеріально-технічна база та навчально-методичне забезпечення сприяють досягненню визначених в ОП цілей і програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти та академічного персоналу дозволило пересвідчитися, що доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах акредитованої ОП є вільним та безоплатним. Викладачі та студенти мають змогу вільно та безкоштовно відвідувати спортивно-оздоровчі секції, івент-центр «CoLibry», який створено на базі науково-технічної бібліотеки, мають безкоштовний доступ до аудиторного фонду, бібліотеки та її фондів, баз Scopus, Web of Science, комп'ютерного класу, Wi-Fi, обладнаних місць для відпочинку й культурного дозвілля та решти складників матеріально-технічної та інформаційної бази НТУ «Дніпровська політехніка». Здобувачі мають безкоштовний доступ до програмного забезпечення Office 365, додатка Teams, платформи Moodle. На базі Центру професійного розвитку персоналу відбуваються тренінги, воркшопи тощо для співробітників ЗВО (<https://www.nmu.org.ua/ua/centers/cppd/>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Зустрічі із фокус-групами, а також дистанційний огляд матеріально-технічної бази НТУ «Дніпровська політехніка» дали змогу встановити, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП, та облаштоване на належному рівні. Корпуси ЗВО обладнано системою оповіщення сигналом «Повітряна тривога». Обладнано місця в укриттях. Під час зустрічей ЕГ зі здобувачами вищої освіти, академічним персоналом було з'ясовано, що відбуваються інструктажі з техніки безпеки, щодо поведінки в укриттях. Під час повітряної тривоги учасники освітнього процесу переходять до укриттів, у яких є Wi-fi, що дає змогу провадити освітній процес. У НТУ «Дніпровська політехніка» створено систему цивільного захисту ЗВО. На кафедрі філології та мовної комунікації призначено особу відповідальну за цивільну безпеку – Валентину Луценко, яка під час зустрічі з академічним персоналом повідомила, що щопівроку проводить інструктажі щодо безпечного користування електроприладами та безпеки життєдіяльності, один раз на квартал – презентації з питань цивільного захисту. Під час огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано наявність вогнегасників, деканка факультету інформаційних технологій Ірина Удовик показала вхід до бомбосховища ЗВО, яке є постійно відкритим. У бомбосховищі наявне світло та вода. У НТУ «Дніпровська політехніка» для студентів та співробітників ЗВО діє соціально-психологічна служба <https://filosof.nmu.org.ua/ua/sps.php>. Під час спілкування із представниками допоміжних (сервісних) структурних підрозділів практичний психолог Євгенія Родіна повідомила ЕГ, що здобувачі акредитованої ОП зверталися до соціально-психологічної служби за консультаціями.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Здобувачів вищої освіти інформують шляхом особистого спілкування з академічним, адміністративним персоналом або через офіційний вебсайт ЗВО, сайт кафедри філології та мовної комунікації, соціальні мережі, телеграм-бот або інстаграм-сторінку Ради студентів. У ЗВО працює соціально-психологічна служба, яка надає психологічну допомогу студентам та співробітникам у складних життєвих ситуаціях. За бажанням здобувачі вищої освіти з інших міст отримують місця для проживання в гуртожитках. Соціальну стипендію в розмірі та порядку, визначеному КМУ, в обов'язковому порядку виплачують студентам університету, які мають відповідне право. В університеті для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами діє «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у НТУ «Дніпровська політехніка». ЕГ робить висновок про належний рівень забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, які навчаються на акредитованій ОП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти з'ясовано, що наразі особи з особливими потребами на ОП не навчаються. У ЗВО діє Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у НТУ «Дніпровська політехніка», оприлюднений на офіційному вебсайті ЗВО в розділі «Умови доступності для навчання осіб з особливими освітніми потребами» за посиланням: https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/catpsen.php, який визначає дії працівників університету щодо забезпечення зручності та комфортності перебування в університеті особам з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що потребують допомоги, а також створення умов для якісного їх обслуговування. Правила прийому до НТУ «Дніпровська політехніка» для осіб з особливими потребами передбачають спеціальні умови участі в конкурсному відборі на навчання для здобуття вищої освіти, пільги під час переведення на вакантні місця державного замовлення. Особи з особливими потребами мають право першочергового поселення до гуртожитку. У Положенні про організацію освітнього процесу НТУ «Дніпровська політехніка», а саме в підрозділі «8.10. Навчання осіб з особливими освітніми потребами» передбачено, що «в окремих випадках з урахуванням індивідуальних характеристик студентів з особливими освітніми потребами можливе навчання за індивідуальним планом або за індивідуальним графіком». Для розширення інформаційного навчального простору та надання студентам – особам з особливими потребами якісних освітніх послуг використовують технології дистанційного навчання. Під час ознайомлення з матеріально-технічною базою ЗВО ЕГ встановила, що для осіб з особливими потребами забезпечені спеціальні технічні умови, зокрема обладнано окремі вбиральні кімнати, розміщено пандуси. На території ЗВО є паркувальні місця для осіб з особливими потребами. Водночас під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ встановила, що вхід до бомбосховища ЗВО не обладнано пандусом для осіб з особливими потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У НТУ «Дніпровська політехніка» діє низка документів, які визначають політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, зокрема: «Антикорупційна програма», «Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфлікту інтересів у діяльності посадових осіб НТУ «Дніпровська політехніка», «Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та студентів НТУ «Дніпровська політехніка», «Положення щодо протидії булінгу (цькування)», «Положення про політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями» тощо, які знаходяться у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу на офіційному сайті ЗВО за покликанням: https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/socio_humanitarian_documents.php. Процедури вирішення конфліктних ситуацій є чіткими та зрозумілими. Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та студентів НТУ «Дніпровська політехніка» (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Conflicts%20and%20disputes.pdf) передбачає медіацію «як вид альтернативного врегулювання спорів, метод вирішення спорів із залученням посередника (медіатора), який допомагає сторонам конфлікту налагодити процес комунікації і проаналізувати конфліктну ситуацію». Можливими посередниками (медіаторами) у вирішенні конфліктів та суперечок можуть бути, зокрема: викладачі кафедр; декани факультетів; куратори академічних груп; представники студентського самоврядування; профспілковий комітет; старости академічних студентських груп тощо (учасники конфлікту або суперечки добровільно обирають третю сторону). У Положенні про політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями у НТУ «Дніпровська політехніка» (https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/Preventing%20Sexual%20Harassment.pdf) визначено, що «університет засуджує гендерне насильство, у тому числі сексуальні домагання на робочому місці та в освітньому процесі». У ЗВО діє постійна комісія із запобігання і боротьби із сексуальними домаганнями. Безпосередньо до комісії або до ректора, або до голови Ради студентів ЗВО можна звернутися зі скаргою. На зустрічі зі здобувачами вищої освіти встановлено, що під час реалізації акредитованої ОП конфліктних ситуацій не було, скарг щодо порушення прав здобувачів на ОП не надходило. Здобувач вищої освіти Богдан Бурігін повідомив, що студенти мають вільний доступ до положень, які передбачають процедури вирішення конфліктних ситуацій, та зазначив, що у ЗВО запроваджено анонімну скриньку довіри (загальноуніверситетський чат-бот у телеграм-каналі).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1.У ЗВО наявна сучасна матеріально-технічна база (комп'ютерний клас, оснащений сучасною комп'ютерною технікою, сенсорним моноблоком, науково-технічна бібліотека, івент-центр «Colibri», який складається із коворкінг-простору, зони для перемовин та зони для проведення заходів, в освітньому процесі використовують ПЗ Office 365 з додатками Teams, а також платформу Moodle тощо), яка достатньою мірою дає змогу задовольнити освітні потреби учасників освітнього процесу. 2.По всій території університету наявна безкоштовна мережа Wi-fi. 3.У НТУ «Дніпровська політехніка» створено безпечне для життя та здоров'я учасників освітнього процесу освітнє середовище. 4.Наявні облаштовані укриття, у яких також є Wi-fi, що дає змогу провадити освітній процес. 5.Процедура вирішення конфліктних ситуацій визначена нормативними документами, має чіткий та прозорий алгоритм реалізації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Вхід до бомбосховища ЗВО не обладнано пандусом для осіб з особливими потребами. Рекомендуємо НТУ «Дніпровська політехніка» протягом року обладнати бомбосховище ЗВО пандусом задля забезпечення безперешкодного доступу осіб з особливими потребами до безпечного середовища.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

З урахуванням наведених сильних сторін, а також певних рекомендацій щодо удосконалення в контексті критерію 7, експертна група вважає, що ОП відповідає критерію 7 за рівнем В, за підкритеріями 7.1 (матеріально-технічна база та навчально-методичне забезпечення уможливають досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання), 7.2 (доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП є вільним та безоплатним), 7.3 (освітнє середовище безпечне для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП, та облаштоване на належному рівні), 7.4 (наявний належний рівень забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, які навчаються на ОП), 7.6 (процедури вирішення конфліктних ситуацій є чіткими та зрозумілими, документи, які їх регламентують, розміщені у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу, конфліктних ситуацій на ОП не було) відповідає високому рівню та за підкритерієм 7.5 – задовільному, оскільки вхід до бомбосховища ЗВО не обладнано пандусом для осіб з особливими потребами, але визначений недолік у порівнянні із сильними сторонами не є суттєвим та може бути швидко усунений.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентовано в низці офіційних документів ЗВО, зокрема: «Положенні про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу» (<http://surl.li/dnige>), «Положенні про раду із забезпечення якості освітньої діяльності» (<http://surl.li/cmonl>), «Положенні про гаранта освітньої програми» (<http://surl.li/aqusq>) тощо, які розміщені у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу на вебсайті ЗВО за покликанням: <http://surl.li/rcal>. За результатами зустрічей ЕГ з'ясувала, що ЗВО послідовно дотримується визначених процедур. ОП розробляє робоча група, обговорюють на засіданні кафедри, НМК, вченої ради інституту, погоджує відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (відділ ВЗЯВО), навчально-методичний відділ, Центр моніторингу знань та тестування, затверджує вчена рада ЗВО. Моніторинг ОП відбувається через анкетування учасників освітнього процесу та збору їхніх пропозицій. Роботодавці надають рецензії на проекти ОП. Проект ОП оприлюднюють на вебсайті ЗВО, і кожен охочий має можливість надати свої зауваження і рекомендації. ЗВО оприлюднив проект ОП та вказав електронну адресу гаранта Валентини Біляцької для надання пропозицій від стейкхолдерів. На сайті кафедри в розділі «Обговорення проекту ОП» (<http://surl.li/lsmoh>) оприлюднено гугл-форму «Громадське обговорення проекту ОП» для надання відгуків, також за покликанням <http://surl.li/lslff> розміщено «Результати обговорення проекту ОП «Українська мова та література»

2023 р. (магістри)» та рецензії стейкхолдерів. Здобувачів безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучають до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, зокрема включають до складу робочих груп. До робочої групи з розроблення та оновлення ОП 2022 року залучено здобувача Богдана Буригіна, який під час фокус-групи зазначив, що є членом НМК, разом із членами НМК брав участь в обговоренні ОП та в засіданнях кафедри. Під час останнього перегляду ОП члени робочої групи та НМК врахували пропозиції стейкхолдерів (протокол № 4 від 24.12.2022 р.). Під час фокус-групи з адміністративним персоналом Олена Яворська, начальниця відділу ВЗЯВО, повідомила, що відділ здійснює постійний моніторинг ОП, постакредитаційний моніторинг ОП внутрішнім системам якості, проводить опитування, тренінги тощо. ЗВО отримав «Сертифікат системи управління якістю», дійсний до 26.06.2025 р., що є результатом діяльності в царині внутрішнього забезпечення якості освіти.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування ЕГ з'ясувала, що здобувачів безпосередньо, а також через органи студентського самоврядування залучають до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, зокрема включають до складу робочих груп. До робочої групи з розроблення та оновлення ОП 2022 року залучено здобувача магістерської програми «Українська мова та література» Богдана Буригіна. Під час фокус-групи зі здобувачами Богдан Буригін зазначив, що є членом науково-методичної комісії, разом із членами НМК брав участь в обговоренні ОП, у засіданнях кафедри філології та мовної комунікації. Здобувачка Олександра Чорна зазначила, що запропонувала запровадити на ОП вибіркової дисципліни «Українська жіноча проза», що було враховано; дисципліну викладатимуть у наступному навчальному семестрі. Відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу та зацікавлених осіб щодо якості вищої освіти НТУ «Дніпровська політехніка» відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти університету проводить періодичні соціологічні дослідження у межах внутрішнього моніторингу якості вищої освіти на добровільній основі здобувачів вищої освіти всіх рівнів, науково-педагогічних працівників університету, випускників, роботодавців та інших зацікавлених осіб щодо якості вищої освіти. Результати соціологічних досліджень оприлюднюють на офіційному вебсайті ЗВО за покликанням <http://surl.li/alneq>. До процесів періодичного перегляду освітніх програм та моніторингу якості освіти долучають представників студентської ради. Під час фокус-групи із представниками студентського самоврядування ЕГ встановила, що члени студентської ради входять до складу вченої ради ЗВО/факультетів, ректорату, де мають можливість висловити свої запитання, зауваження та пропозиції. Катерина Михайлова повідомила, що Департамент якості освіти Ради студентів співпрацює з відділом внутрішнього забезпечення якості вищої освіти університету, зокрема спільно проводять тренінги, заходи з академічної доброчесності, анонімні опитування щодо задоволеності студентів якістю надання освітніх послуг. Опитування надходять кожному студенту на корпоративну пошту Outlook. Також у Ради студентів є телеграм-бот, до якого здобувачі можуть звертатися із питаннями, скаргами, пропозиціями тощо.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічі з роботодавцями з'ясовано, що ЗВО, кафедра співпрацюють зі стейкхолдерами, залучають їх до обговорення проєктів ОП, засідань НМК за спеціальністю. Роботодавці надають рецензії на проєкти ОП, у яких зазначають свої зауваження до змісту ОП, а також пропозиції задля її покращення. Рецензії на акредитовану ОП підготували зовнішні стейкхолдери. Документи оприлюднено на офіційному вебсайті кафедри філології та мовної комунікації в розділі «Результати обговорення ОПП магістрів» (<http://surl.li/lslff>). Пропозиції стейкхолдерів-роботодавців обговорюють на засіданнях кафедри філології та мовної комунікації та враховують (протокол засідання кафедри № 4 від 24.12.2022 року) (<http://surl.li/mgxun>). Наприклад, було враховано пропозиції Людмили Кулакевич щодо заміни дисципліни «Український науковий дискурс» на «Загальне мовознавство»; перенесення дисципліни «Література української діаспори», яка була вибірковою (ОПП 2022), у нормативну; перенесення дисципліни «Теорія та історія ліро-епічних жанрів» у вибіркової; ураховано пропозицію Тетяни Стасюк щодо зміни назви дисципліни «Новітні тенденції сучасної української літератури» на «Тенденції сучасної української літератури»; Людмили Білоконенко щодо введення в ОП курсу, пов'язаного з методикою викладання мовознавчих і літературознавчих дисциплін, зміни дисципліни «Методологія та організація сучасних лінгвістичних студій» на «Методологія та організація сучасних наукових досліджень». Під час фокус-групи з роботодавцями Людмила Кулакевич підтвердила, що брала участь в обговоренні ОП, надавала пропозиції та була рецензентом.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випускників за цією ОП немає. ЕГ встановила, що у ЗВО діє Асоціація випускників (ГО «Асоціація випускників Національного гірничого університету»), яка об'єднує випускників усіх факультетів НТУ «Дніпровська політехніка». Щорічно відбувається традиційна зустріч випускників, що підтверджено фотозвітами, розміщеними на вебсторінці Асоціації випускників на офіційному сайті ЗВО (http://www.nmu.org.ua/ua/content/about_to/vipusknikam/).

Створено базу даних Асоціації випускників, з якою можна ознайомитися в розділі «Пошук друзів» (https://www.nmu.org.ua/ua/content/about_to/vipusknikam/search.php). У розділі «Відгукніться друзі» (https://www.nmu.org.ua/ua/content/about_to/vipusknikam/vidguk.php) можна заповнити анкету для внесення відомостей про випускників у базу даних Асоціації випускників НТУ «Дніпровська політехніка». Під час фокус-групи з адміністративним персоналом Тетяна Куваєва, начальниця відділу маркетингу, повідомила, що під час зустрічей випускників не відбуваються опитування, випускників реєструють у базі даних із зазначенням місця роботи. Водночас відділ маркетингу проводить опитування випускників, результати яких у подальшому використовують, зокрема впроваджують у маркетингову стратегію задля встановлення того, які канали комунікації краще застосовувати, як надалі взаємодіяти з випускниками, як їх залучати до ОП тощо. Під час фокус-групи з академічним персоналом ЕГ встановила, що кафедра філології та мовної комунікації проводить моніторинг щодо можливостей працевлаштування випускників. Ксенія Тараненко зазначила, що кафедра й університет співпрацюють із багатьма регіональними та загальноукраїнськими медіа, кафедра намагається добирати бази практик, які будуть ефективними та допоможуть реалізувати потенціал здобувачів; наразі студенти проходять практику на телеканалі D1.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та освітній діяльності з реалізації освітньої програми. У ЗВО проводять опитування, анкетування. Результати соціологічних досліджень оприлюднюють на офіційному вебсайті (<http://surl.li/alneq>). Департамент якості освіти Ради студентів співпрацює з відділом внутрішнього забезпечення якості вищої освіти університету, зокрема спільно проводять тренінги, заходи з академічної доброчесності, анонімні опитування щодо задоволеності студентів якістю надання освітніх послуг. Опитування надходять кожному студенту на корпоративну пошту Outlook. Також у Ради студентів є телеграм-бот, до якого здобувачі можуть звертатися з питаннями, скаргами, пропозиціями тощо. На офіційному вебсайті ЗВО в розділі «Відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» розміщено скриньку для пропозицій щодо поліпшення якості освітнього процесу (<http://surl.li/kttau>), де студенти, абітурієнти, аспіранти, співробітники можуть вказати свої побажання/пропозиції/запитання, як поліпшити якість освітнього процесу в університеті. Ураховуючи те, що пропозиції від стейкхолдерів, здобувачів вищої освіти та роботодавців вчасно розглядають, активно діє Рада студентів, відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти університету, регулярно відбувається моніторинг ОП, опитування, анкетування тощо, ЕГ робить висновок, що система забезпечення якості у ЗВО є ефективною та забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності з її реалізації.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Процес акредитації вказаної ОП відбувається вперше. Під час удосконалення ОП було взято до уваги досвід акредитацій інших ОП. Зокрема, відповідно до відомостей СО було уточнено цілі ОП, узгоджено їх із місією та стратегією НТУ «Дніпровська політехніка», сформульовано унікальність ОП на основі глибокого всебічного аналізу. Узято до уваги рекомендації з розроблення силабусів і запропоновано вибірковість окремих завдань у межах ОК, а також абсолютну вибірковість дисциплін замість блокового вибору; переглянуто перелік вибіркових дисциплін і вилучено їх дублювання. У Звіті про результати акредитаційної експертизи ОП «Українська мова та література» (бакалавр), зокрема, вказано на недостатню інформаційну кампанію щодо недопущення створення плагіату і відповідальності за порушення академічної доброчесності та запропоновано запровадити систематичну роботу зі здобувачами ВО в частині популяризації академічної доброчесності. Вказане зауваження та пропозиція були взяті до уваги: ЗВО популяризує принципи академічної доброчесності на заняттях, зокрема в РП дисципліни «Методологія та організація сучасних наукових досліджень» передбачено лекцію «Принципи академічної доброчесності» та практичне заняття «Плагіат та автоплагіат. Методика запобігання», силабуси всіх навчальних дисциплін містять політику щодо академічної доброчесності, базовану на нормативно-правових актах університету, усі студентські роботи, статті для публікації у фахових виданнях перевіряють на плагіат, відбуваються тренінги, місячники академічної доброчесності. Також у Звіті було наголошено на тому, що формування soft skills вбачається лише під час опанування вибіркових дисциплін, що також було взято до уваги: ОП передбачає здобуття в межах обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів таких соціальних навичок, як комунікабельність (Комунікативні стратегії філолога в інформаційно-культурному середовищі; Іноземна мова для професійної діяльності; Методика навчання мовознавчих і літературознавчих дисциплін у ЗВО; Тенденції сучасної української літератури; Мовні аспекти публічної комунікації; Сучасний український мовленнєвий етикет; Мова і міжкультурні комунікації), критичного мислення (Методологія та організація сучасних наукових досліджень), креативність (Публічні виступи; Лідерство), стресостійкість (Конфліктологія і теорія переговорів), робота в команді (Вербальне та невербальне спілкування в професійній діяльності) тощо. У робочих програмах запропоновано різні навчальні завдання (вирішення кейсів, презентації, дискусії), що також сприяє формуванню soft skills.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. Катедра залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, здобувачі дистанційно долучаються до гостьових лекцій і наукових заходів, НПП, які викладають на ОП, регулярно проходять стажування як в Україні, так і за кордоном, що сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою. У ЗВО діє низка нормативних документів, покликаних забезпечити формування культури якості в університеті. Документи доступні для всіх учасників освітнього процесу на офіційному сайті ЗВО в розділі «Установчі документи та положення» (<http://surl.li/rcai>). У ЗВО використовують електронну систему забезпечення навчання: платформу Moodle та ПЗ Office 365 з додатками Teams, засоби комунікації для оперативного обміну інформацією (корпоративна електронна пошта в Outlook, соціальні мережі, месенджери, чат-боти тощо), створено умови для неформального спілкування та командної роботи учасників освітнього процесу (наявні коворкінг-зони). Університет отримав «Сертифікат системи управління якістю», що є результатом діяльності в царині внутрішнього забезпечення якості освіти. Проаналізувавши відомості СО та поспілкувавшись із фокус-групами, ЕГ доходить висновку, що в академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Наявність у НТУ «Дніпровська політехніка» «Сертифіката системи управління якістю» від Дніпропетровського регіонального державного науково-технічного центру стандартизації, метрології та сертифікації» ДП «Дніпростандартметрологія» UA.80073.QMS.910-22, дійсний до 26.06.2025 р., є результатом діяльності в царині внутрішнього забезпечення якості освіти. 2. До процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості активно долучають стейкхолдерів, здобувачів вищої освіти, а також роботодавців, чії пропозиції враховують, що підтверджено протоколом засідання катедри філології та мовної комунікації № 4 від 24.12.2022 року, роботодавцями, здобувачами під час фокус-груп. 3. Наявна загальноуніверситетська практика підтримки зворотного зв'язку з випускниками та ведення бази даних Асоціації випускників НТУ «Дніпровська політехніка».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Суттєвих недоліків не виявлено. В опитуваннях, які проводить Відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, респонденти здебільшого розподіляються за ознаками факультету, курсу, статі, форми навчання. Рекомендуємо Відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ЗВО протягом навчального року почати формувати опитування, аналізувати відповіді та оприлюднювати результати таких опитувань також з урахуванням освітніх програм, на яких навчаються респонденти, задля більшої інформативності результатів та їх подальшого ефективного використання на ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

За підкритеріями 8.1-8.7 ОП відповідає високому рівню, оскільки ЗВО послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості активно долучають стейкхолдерів, здобувачів вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування, а також роботодавців, чії пропозиції враховують, наявна загальноуніверситетська практика підтримки зворотного зв'язку з випускниками та ведення бази даних Асоціації випускників НТУ «Дніпровська політехніка», система забезпечення якості у ЗВО є ефективною та забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності з реалізації ОП; під час удосконалення ОП було взято до уваги досвід акредитацій інших ОП; у ЗВО сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності. Визначені сильні сторони, а також відсутність суттєвих недоліків та інноваційних / візцевих практик, свідчать про те, що за критерієм 8 ОП відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що у НТУ «Дніпровська політехніка» затверджено низку документів, які регламентують права та обов'язки учасників освітнього процесу у ЗВО, зокрема: Статут НТУ «Дніпровська політехніка», Положення про організацію освітнього процесу НТУ «Дніпровська політехніка», Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти НТУ «Дніпровська політехніка», Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти НТУ «Дніпровська політехніка», Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти НТУ «Дніпровська політехніка», Правила внутрішнього трудового розпорядку НТУ «Дніпровська політехніка», Кодекс академічної доброчесності НТУ «Дніпровська політехніка» та інші документи. Правила та процедури чіткі та зрозумілі для сприйняття. Офіційні документи, які їх регламентують, розміщені на офіційному вебсайті ЗВО у розділі: «Установчі документи та положення» (http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/). Під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти, академічним персоналом ЕГ з'ясувала, що учасників освітнього процесу ознайомлюють із їхніми правами та обов'язками. Під час зустрічі з менеджментом ЗВО перший проректор Артем Павличенко запевнив, що випадків надходження до адміністрації ЗВО скарг щодо порушення прав учасників освітнього процесу на ОП не було. Здобувачі вищої освіти також підтвердили, що скарги щодо порушення прав здобувачів на ОП не надходили.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Для отримання пропозицій стейкхолдерів щодо освітніх програм на вебсторінці <http://www.nmu.org.ua/ua/study/eduprogdisc.php> ЗВО в розділі «Навчання»-«Вступ до університету»-«Проекти освітніх програм (обговорення)» оприлюднено проекти ОП відповідних років та вказано електронні адреси гарантів ОП для надання пропозицій. Зокрема ЗВО оприлюднив проект акредитовуваної ОП та вказав електронну адресу гаранта Валентини Біляцької. На сайті катедри філології та мовної комунікації в розділі «Обговорення проекту ОПП» (<http://surl.li/lsmoh>) розміщено гугл-форму «Громадське обговорення проекту ОПП» для надання відгуків, а в розділі «Результати обговорення ОПП магістрів» (<http://surl.li/lslff>) оприлюднено у вигляді таблиці «Результати обговорення проекту ОПП «Українська мова та література» 2023р. (магістри)» та рецензії стейкхолдерів. 23.01.2023 року визначено датою кінцевого терміну надання пропозицій стейкхолдерів щодо проекту акредитовуваної ОП. З урахуванням того, що ОП була затверджена на вченій раді ЗВО 29.06.2023 року, ЕГ робить висновок, що ЗВО дотримався процедури, термінів оприлюднення проекту ОП та вчасно розмістив на своєму офіційному вебсайті проект ОП. Водночас під час організаційної зустрічі ЕГ з гаранткою Валентина Біляцька не надала чіткої відповіді щодо точної дати оприлюднення проекту ОП на офіційному вебсайті ЗВО. На період роботи експертної групи відповідний проект ОП вже затверджений з урахуванням пропозицій зацікавлених сторін.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному вебсайті ЗВО (<http://surl.li/finvq>), а також на вебсайті катедри філології та мовної комунікації (<http://surl.li/lhofo>) оприлюднено акредитовувану ОП. У ній у достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та суспільства обсязі наведено інформацію щодо змісту, мети, очікуваних результатів навчання, компетентностей, освітніх компонентів тощо, що підтвердили стейкхолдери (роботодавці) та здобувачі вищої освіти під час проведення фокус-груп. На сайті кафедри філології та мовної комунікації в розділі «Освітньо-професійні програми та навчальні плани» оприлюднено навчальні плани магістрів (<http://surl.li/lhwur>), а в розділі «Каталог освітніх компонентів (магістри)» – робочі програми та силабуси (<http://surl.li/lslne>). Під час резервної зустрічі встановлено, що на платформі Moodle також розміщено робочі програми дисциплін, силабуси, конспекти лекцій, плани практичних занять тощо. При цьому ЕГ не може встановити своєчасність оприлюднення на офіційному вебсайті ЗВО й катедри філології та мовної комунікації інформації про акредитовувану ОП, оскільки немає датування викладеної інформації (документів).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1.Офіційні документи ЗВО, які регламентують права та обов'язки учасників освітнього процесу, розміщені на офіційному вебсайті, повною мірою зrealізовані на ОП. 2.Робочі програми дисциплін, силабуси, конспекти лекцій, плани практичних занять також оприлюднено на платформі Moodle.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Неможливість установити своєчасність оприлюднення на офіційному вебсайті ЗВО та вебсайті кафедри філології та мовної комунікації інформації про акредитувану ОП, оскільки немає датування викладеної інформації (документів). ЕГ рекомендує ЗВО та кафедрі філології та мовної комунікації до наступного обговорення ОП почати оприлюднювати інформацію, офіційні документи на вебсайті ЗВО та вебсайті кафедри із зазначенням дати оприлюднення задля публічного висвітлення своєчасного інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

З урахуванням наведених сильних сторін, а також певних рекомендацій щодо удосконалення ОП в контексті критерію 9, на думку експертної групи, ОП відповідає критерію 9 за рівнем В, за підкритеріями 9.1 (правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими та доступними для них, послідовно дотримуються під час реалізації ОП, скарг щодо порушення прав учасників освітнього процесу на ОП не було) та 9.2 (ЗВО дотримався процедури, термінів оприлюднення проекту ОП та вчасно розмістив на офіційному вебсайті проект ОП) відповідає високому рівню та за підкритерієм 9.3 – задовільному рівню, оскільки на офіційному вебсайті ЗВО, а також на вебсайті кафедри філології та мовної комунікації немає датування викладеної інформації (документів), зокрема затвердженої ОП, але визначений недолік у порівнянні із сильними сторонами не є суттєвим та може бути швидко усунений.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ЕГ зауважує, що заплановані в програмі візиту зустрічі відбулися. Усі учасники фокус-груп розмовляли українською мовою, проте на зустрічах зафіксовано підписи (прізвища та імена) російською мовою, експертам поза зустрічами також довелося чути російську мову.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B

Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Е
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросесність	В
Критерій 6 . Людські ресурси	В
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9 . Прозорість та публічність	В
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Навальна Марина Іванівна

Члени експертної групи

Максимчук Віталій Васильович

Хрещева Олександра Георгіївна